
*Discurs del mantenidor
Francesc Peris i Valls
en les Festes d'Agost
de Bétera de l'any 1982*

Amb motiu de l'acte que ha organitzat l'Ajuntament de Bétera i que tindrà lloc el dia 4 de maig de 1996, en el qual se li concedirà a Francesc Peris i Valls la distinció de fill adoptiu del nostre poble, la Coooperativa Agrícola de Bétera ha volgut, molt gustosament, aportar la seua presència en prova d'adhesió i reconeixement a tan merescut nomenament.

Tots sabeu la valuosa aportació que, per a la nostra Cooperativa, significà el que ell es fera càrrec, des d'un principi, de la direcció de la Secció de Crèdit. I entre les moltes i variades dedicacions, col·laboracions i aportacions que ha tingut en favor del nostre poble, estem convençuts que aquella decisió fou en la que més clarament demostrà el seu amor i la seua passió per Bétera. Perquè al deixar-se l'ocupació que tenia i embarcar-se en l'aventura de la nova Cooperativa, ell, personalment, no guanyava res. Tot al contrari. Més responsabilitat, més treball i uns ingressos inferiors. I a més a més, entre tots els fundadors d'aquell projecte, en cas de que la cosa no haguera anat bé, ell era l'únic que estava arriscant el seu pervindre, i el de la seua família. I el motiu d'acceptar i amb una gran il·lusió, fou perquè anava a treballar per Bétera i per els agricultors de Bétera. I amb eixa il·lusió ha estat fins l'últim dia de treball.

I hem cregut que la millor forma i manera d'estar presents en tan grat esdeveniment, era publicar el present llibret amb el discurs que, com Mantenidor de les Festes d'Agost de 1982 i molt favorablement comentat per tots en el seu dia, es va dirigir al poble. Ja que en el seu contingut demostra, una vegada més, la seua gran estima i constant dedicació en favor del poble de Bétera.

Enhorabona i moltes felicitats per a l'entranyable amic Francesc Peris i Valls.

El Consell Rector

*Admirades i encantadores Obreres Fadrines
Distingides i respectades Obreres Casades
Estimats amics Majorals*

Siguen aquestes primeres paraules, la respetuosa i cordial salutació als qui sou els principals personatges en el solemne acte de la Presentació que estem vivint.

Estic segur que les Autoritats i personalitats que ens acompanyen, a l'igual que el públic assistent, estaran completament d'acord amb aquesta deferència o cortesia. Distinció lògica i merescuda, perquè, com ja he dit, és vostra Festa i sou el motiu central d'ella.

Després i ja per a tots, molt bona nit i benvinguts a l'acte.

Posiblement, molts de vostés, s'hauran preguntat o s'estaran preguntant, per qué estic ocupant un lloc i fent-me càrrec d'una comanda que moltes, moltíssimes persones podrien realitzar infinitament millor que jo. Sincerament, jo també ho crec igual. I és per això que sempre que m'han proposat aquesta missió, he exposat les mateixes raons i he anat escapant-me. Però, enguany, he caigut en el parany i ací estic.

Sempre m'han argumentat que volien fóra un de casa, (segurament per variar) i, al mateix temps, amant i admirador de la Festa. I reconec que eixos arguments no els puc rebutjar. Perquè, si bé no he nascut en el poble, sempre m'he sentit i considerat tan beterà com el qui més. És un sentiment que va lligat a mi de tota la vida.

Sobre açò recorde una anècdota de la meua època d'estudiant (i d'això ja fa uns quants anys), que tant i tant comentava als meus companys de batxillerat, inclús a alguns professors en els que sempre es té més confiança, que sense haver estat ells mai ací, coneixien la Festa, les Alfàbegues, els costums i les tradicions de Bétera, perfectament. I en una d'aquelles converses, al descobrir que no havia nascut ací, me manifestaren la seua estranyesa, per la passió que posava en parlar d'un poble que no era el meu. I la meua resposta no es feu esperar i els vaig dir: "A l'igual que hi ha pobles que nomenen fill adoptiu a una persona determinada, jo, girant

la cerimònia al revès, davant de tots ells i molt solemnement, nomenava a Bétera poble adoptiu meu". *I després de tants anys seguisc pensant igual.*

Referent a la Festa, també reconec ser un fervorós admirador. Pràcticament, de l'any 40 cap ací les he contemplat quasi totes. Inclús he participat en ella, de diferent forma, en moltes ocasions.

No obstant això, continue pensant que no són suficients credencials per a justificar la meua presència.

Indiscutiblement per a mi és un gran honor, però, qué gran dificultat i qué gran responsabilitat.

Gran dificultat per la falta d'experiència i condicions personals. Ocupar el lloc pel qual, en anys anteriors, han passat personalitats en el camp de les lletres, de l'ensenyament, de la política, etc, etc. Amb el seu saber estar davant d'un públic, la seua facilitat de paraula i els seus coneixements. Que gran dificultat representa per a mi!.

I gran responsabilitat, perquè eixes persones que han vingut en anys passats, sense deixar de reconèixer, tal com ho acabe de fer, la seua superioritat, tant dialectal, com de presència i preparació, venen, i parle en termes generals, venen a quedar bé, a cobrir l'expedient, com se sol dir, i això és una labor molt grata i prou fàcil d'aconseguir. Tot consisteix en parlar d'allò que a la gent li agrada sentir. Cantar glòries i victòries. Dir frases boniques i agradables. Posar pels núvols als quatre personatges històrics. Manifestar que som els millors. I la gent se'n va a casa tota contenta i satisfeta de ser d'un poble tan bo, tan perfecte i tan meravellós.

Però el meu cas és diferent. Ací tots som de casa. I quan se li parla a l'amic o al parent i se li parla de tot cor, no considere correcte, ni honest, fer ús d'una oratòria de jocs florals.

Dec ser sincer, i això sí, tot quant aquesta nit perdrem en frases grandiloqüents i ben expressades, ho guanyarem en sinceritat.

Jo no puc enganyar-los a vostés, que seria anar en contra dels meus principis, parlant solament d'allò, que tots sabem massa, que és bonic, que

és únic o que és bo, i posar el cap baix l'ala, com se sol dir, tractant d'ignorar, o deixar correr, aquelles coses que des del meu punt de vista crega que es poden millorar.

Sé que açò no és agradable. Sé que açò és delicat. però el meu amor a Bétera està per damunt de tot i de tots, i considere dec dir les coses tal com les sent.

Ací dec pregar a les Obreres em dispensen si, aprofitant aquesta tribuna i audiència tan nombrosa, dedique alguns moments a coses més ordinaries, però considere poden ser positives i beneficioses, tant per al poble, com per a la Festa. I si això em resta temps per a dir-vos algunes galanteries més, no per això deixareu de ser i estar tan meravelloses com esteu aquesta nit. No per això el poble deixarà d'admirar-vos exactament igual. I a vostre pas pels carrers, al llarg de tota la vuitava, no per això les dones de Bétera deixaran de dir-vos eixa frase que ja podem considerar-la com a clàssica: "Gracioses les quatre, gracioses".

I ja és hora de passar al tema que ens ha portat ací.

Generalment es sol fer una trilogia, parlant del Poble, de la Festa i de les Obreres. I no seré jo qui canvie eixe costum.

Qualsevol dels tres temes és suficientment extens com per a passar-se ací tota la nit, i per allò que deiem que tots som de casa i es coneguem tots, sé que vostés no han vingut precisament a escoltar-me a mi, i els alabe el gust. Uns han vingut a contemplar i admirar a les Obreres, tant els hòmens com les dones. Elles, al mateix temps, a retratar-les de dalt a baix per poder fer després els clàssics comentaris. Altres, sobre tot joventut, a delectar-se oïnt i contemplant a la formidable parella composta per Ana Belen i Víctor Manuel. I els restants, a una cosa i l'altra. Per això al Mantenidor el posen al mig, perquè és la única manera de que tinga públic. però, el protocol és el protocol, i comprendran que parlar d'eixos tres punts, inclús tractant de ser breu i concís, no és cosa que es puga fer en deu minuts. Sols els demane una miqueta de paciència.

Això si, enguany i al parlar del poble, anem a deixar tranquils, encara que sols siga per un any, als Boïls, als Rabasses, als Perellons, als Berbedels i al Marqués. I no és que estiga totalment en contra de tan històrics

personatges. En certa manera en qui no estic molt d'acord és en les personalitats que han passat per ací com Mantenidors i al parlar del Poble solament s'han dedicat a mencionar-nos i alabar-nos les gestes i accions d'aquelles persones que, fins i tot és més que probable que algunes d'elles no passaren mai per Bétera.

En canvi, mai han fet referència dels Aloys, dels Ricarts, dels Dasís, dels Martínez, Doménechs, Fuentes, Campos, Carrascos, Izquierdos, Fusters, Asensis, Aparisis, Bes, Clavells, Garays, Alemanys, Ferrers, Bovins, i tantes i tantes families que per a mi són l'autèntic poble de Bétera.

Seran més modestes que tots aquells, però són els que treballaren per a fer el poble, són els que estan treballant i seran els que seguiran fent-lo.

Per això considere que ja és hora que dediquem un any, mes que sige al menys un any, a recordar sobre tot a aquells avantpassats. Aquells hòmens i dones que, per ser tan modets, no podem ni nomenar-los pels seus noms, perquè els ingorem, però que foren els primers en regar aquell secà tan extens que aleshores tenia el terme de Bétera. Sí, el secà en aquells temps ja es regava. Però saben com? Amb la suor d'aquelles persones.

Treballant de sol a sol. Fent espart per a treballar-lo i trenar-lo després en les seues cases. Segant el forment amb la companyia constant d'eixe sol brulent de l'estiu, per a passar després, amb el mateix companyabrasador, a batre a les eres. Aquelles eres situades poc més o menys per on és ara el carrer Gascón Sirera, per a passar després i a mesura que el caseriu s'eixamplava, a les del Junqueral o les del Camí del Pla i les de La Providència, a les que encara havem anat molts dels que estem ací a passar els dies de Pasqua.

Sols un respir en agost, per celebrar la Festa, i després les garrofes. Tal com diu la cançó, els hòmens a batollar i les dones a plegar. Tornant a boqueta nit a casa, amb els carros ben carregats per mans expertes, amb un caramull de sacs i les dones dalt del tot. Com Reines dalt de la carrossa, en la cavalcada del Treball.

Després la verema. A tallar raïm a aquelles vinyes de masseguera, xurret o garnatxa, del Bruçar o del Pla dels Aljubs. O el moscatell de Les Llomes

o de la Creu de Fusta. I a continuació, als trulls. A xafar aquells grans que poc a poc acabarien donant un excel·lent vi, o una magnífica mistela. Aquells trulls, quasi tots ells desapareguts, a l'igual que els coladors, on s'elaborava l'esperit del vi o alcohol.

I per a descans de tot allò, a plegar olives i dur-les a l'almàssera.

Quanta suor filtrada en el secà i reemplaçada per quatre glops d'aigua beguda amb apetència i ganes a l'aljub que tingueren més a mà. Bé en el de Les Llomes, bé en el del Brucar, en el de La Conarda, el del Barranc Cirer o en els del Pla dels Aljubs.

Eixe era el poble de Bétera, modest, senzill, corrent, normal, humil, primitiu si voleu, però, en definitiva, aquells hòmens i dones, amb el seu treball, foren la base del nostre poble.

Poble en el qual, les últimes generacions començaren a demanar-li a la terra totes aquelles gotes de suor dels seus antecessors, perforant-la i barrinant-la en tal de poder traure a la superfície l'aigua necessària i anar transformant el terme pam a pam, braça a braça, quartó a quartó, i convertir-lo en un jardí de 50.000 fanecades de tarongers, tal i com és actualment.

Y al llegar a este punto, no se puede hablar del pueblo actual sin hacer mención, y muy respetable, de esa parte de nuestra población formada por tantas y tantas familias venidas de otras zonas y regiones, ya que también ellos, día a día, colaboran para la Bétera de hoy y del futuro. A esas personas, que en la mayoría de los casos estarán aquí porque aquí habrán encontrado su medio de vida, o su media naranja, o las dos cosas a la vez, yo les pediría, aunque sé de algunos que así lo hacen, yo les pediría, repito, que sin olvidar, ni mucho menos dejar de amar sus tierras, sus costumbres, ni su lengua; intenten comprender y traten de integrarse en las nuestras. Nuestras costumbres, nuestra manera de ser, nuestras fiestas y nuestra lengua. Y si no es pedir demasiado, que lleguen incluso a amar también todo lo nuestro. Sería una manera muy hermosa de demostrar que se encuentran a gusto en esta Bétera que los recibió con los brazos abiertos.

Açò i molt més, naturalment, és per a mi el poble de Bétera. Amb les seues

virtuts, que en té moltes més de les que aci s'han dit, i amb els seus defectes, perquè també tenim defectes. Tots els pobles en tenen i Bétera no és ninguna excepció. I recordant allò que dèiem de la sinceritat, si volem el bé per al nostre poble, devem fer front a eixos defectes i no tractar d'ignorar-los, quan tots sabem massa que existeixen. No és moment de fer una exposició de tots ells, però, després de tot allò que s'ha dit, tampoc és el cas de passar fulla i deixar-ho correr.

Com a mostra i sols per tocar el tema, faré referència a un que el considere primordial. L'eterna i constant divisió en dos bàndols o parts que de sempre ha existit en la població, però, sobre tot, per la seua manera d'actuar. Perquè no és que siga mal el que hi hagen diferents corrents, diferents ideologies, distintes maneres de pensar, no. Això és lògic i pot ser positiu. Perquè la competència sempre és bona i l'oposició també, sempre que siga una competència i una oposició sana, noble i sincera. I en Bétera, al llarg de la seua història, perquè açò no és qüestió d'una època, ni d'uns moments determinats, eixe defecte és de sempre, en Bétera, torne a dir, mai s'han dedicat a superar-se uns als altres i anar creant paral·lelament, que és d'on ix el benefici per al poble. En Bétera s'han dedicat sempre a obstaculitzar-se uns als altres i la majoria de vegades simplement per sistema. I, naturalment, tot això sempre va en detriment i perjudici de la població.

És un desgast d'energies i forces en un sentit negatiu. Quan eixes mateixes forces i energies, si s'aplicaren a crear, en lloc de frenar, donarien uns magnífics resultats.

Ja sé que eixa forma d'actuar, que aci ja és vella, està de moda ara en quasi totes parts, però no per ser majoria els qui ho fan malament, anem a agafar-los com exemple. Devem mirar-nos en l'espill d'eixos pobles, pocs, però n'hi han, que agafant el camí sensat, judicós, prudent i formal, aconseguixen situar-se per damunt dels altres, perquè, si és precís, van tots a una quan es tracta d'aconseguir algun bé o benefici d'interés general.

Està tan arrelat el costum de la divisió, que era curiós observar-lo inclús durant la llarga etapa històrica que finalitzà fa set anys, en la qual, entre els governants, malgrat ser tots del mateix règim, del mateix partit i de les mateixes ideologies, continuava havent divisió i gran.

Precisament, per aquella època, al poc temps d'estar vivint definitivament ací, entretenant-me en el meu "hobby", com es diu ara, d'escriure versos, vaig fer una xicoteta composició dedicada a Bétera, a la que, aprofitant els meus elementals coneiximents de música, li vaig fer la corresponent melodia per a poder ser cantada amb el títol de "Cant a Bétera". Després, concretament l'any 74, un grup artístic del poble, lamentablement desaparegut, ho va estrenar en la Plaça del Castell, en un acte que formava part del programa de festes d'aquell any. I la lletra comença dient:

En la Regió valenciana,
ressorgint amb impuls de joventut,
Bétera, de fe ferma i sana,
va camí de la seua plenitud.
I orgullosos de ser els fills teus
te cantem unint les nostres veus.

Després la lletra continua fent un cant al poble, etc. Però on jo volia anar a parar era als dos últims versos que he dit:

I orgullosos de ser els fills teus
te cantem unint les nostres veus.

Açò era ja, en aquells moments, i ara aprofite l'ocasió per a repetir-ho, com una invitació al poble per a que estiga unit. Que quan pensem en Bétera i es sentim orgullosos de ser fills de Bétera, oblidem els interessos particulars, oblidem els egoïsmes, oblidem els personalismes i unim les nostres veus per cantar-li a Bétera, unim les nostres veus per treballar per Bétera, unim les nostres veus per fer una Bétera millor.

I passem a la Festa.

Però, que els puc dir a vostés de la Festa que vostés no coneguen?

Seria perdre el temps, per exemple, parlar-los dels tamanys i dimensions de les alfàbegues. Perquè la gran majoria ja ho saben i els que no ho saben no s'ho van a creure. És tanta la grandiositat, són uns tamanys tan fora mida, que damunt encara em dirien exagerat.

Jo preferisc recomanar, a qui no conega la Festa, que el dia 15 d'agost vinga a Bétera i la contemple. Perquè no es tracta de mirar-la. És qüestió d'observar-la, contemplar-la, i estic segur que acabarà admirant-la.

Sols considere puc fer un raonament molt personal de l'Acte de les Alfàbegues, al qui li he dedicat tantes hores contemplant-lo, com després pensant-lo i examinant-lo, per acabar fent-me, a mi mateix, infinitat de preguntes, del com i del per què és com és. Aplegant sempre a la mateixa conclusió: Que el cúmul de qualitats que el componen li donen una personalitat, un caràcter i un estil tan propis que, com a resultat de tota eixa conjugació, apareix una Festa única i genial. I a tot allò que aplega a ser genial, no hi ha que buscar-li explicació.

Si que podem comentar, per exemple, que expressa la laboriositat d'un poble, representada per eixes alfàbegues gegantines, aconseguides a força de conrear-les, de cultivar-les, i més que això, jo diria, d'afalagar-les amb amorositat al llarg dels quatre mesos de dedicació constant, per a ser portades en Ofrena a la Verge. Concretament a eixa Mare de Déu d'agost, que no hi ha poble valencià que no li dedique la seua festa.

I portades per la joventut del poble, com deu ser, en tal de que vagen iniciant-se i participant de la tradició i mantenir una garantia de continuïtat.

Després, per a seguir profunditzant, a més a més del grup esmentat portador dels cossiets, hem de dedicar l'atenció a dos grups més que, junt amb aquell, formen el conjunt de l'acte. Ja que, si es parem a pensar, cadascú té una missió completament diferent. M'estic referint, per una part als Majorals i per l'altra a les Obreres i respectivament acompanyants.

Els Majorals tenen per missió donar alegria i colorit a l'acte. I a fe que ho saben aconseguir. És una actuació alegre, jovial, festera cent per cent, plena de bon humor i sempre incansables llançant el clàssic i popular confetti i les sinuoses serpentines amb gran generositat, fins deixar els carrers coberts amb un tapis multicolor i voladís. És per tant una actuació entre xances i bromes, mantenint d'una manera constant i despreocupada un agradable ambient festiu i joiós. En canvi, enmig d'eixa sarabanda amb aspecte de desorganització, que no existeix en realitat, perquè una de les essències de l'acte és precisament eixa barreja entre els protagonistes

i el públic, entremig de tot això, tenim a les Obreres amb una missió completament distinta. La seua presència és tot tendresa, finor, perfecció, bellesa i exquisita gràcia. Senzillament la pura delicadesa de les autèntiques porcel·lanes. I tot, a conseqüència del ritual que afortunadament es ve mantenint.

El ritual comença un any abans en la manera que són elegides les Obreres, on ja s'inicia l'originalitat de la Festa, per ser un sistema d'elecció diferent a com són designades les Reines i Festeres en altres festivitats. És l'Obrera de la festa que acaba la que té la facultat d'elegir a la seua successora. Això sí, amb molt de secret. Un secret que dura fins l'últim moment. És a dir, fins que aplega al domicili de la persona elegida i li dona la clàssica bolleta amb el seu nom. És com la transmissió del testic fester en la llarga carrera de la Festa.

Després i ja a punt d'esclatar l'acte, el ritual al vestir a les Obreres. Esdeveniment molt important si tenim en compte que la seua presència, en el transcurs de tot l'itinerari, és una constant exhibició. Les robes més valuoses i adequades, amb els corresponents adreços i joies i tots els additaments que es requereixen, sense oblidar el més mínim detall. No debades Bétera té fama, a l'hora de vestir-se les seues dones amb les gales valencianes.

Ritual en l'acompanyant de l'Obrera, que té per funció protegir-la del sufocant sol agostenc, (com podem comprobar, tot està previst), i ho fa fent ús d'una ombrel·la o para-sol, que és una autèntica filigrana brodada i ornamentada per expertes mans artesanes i creada exclusivament per a l'acte.

Ritual en la clàssica rodaeta, que dona l'Obrera a instàncies del públic, en tal de poder-la contemplar completament i que una volta realitzada la rotació, l'Obrera, amb senyal d'agraïment i cortesia, fa una lleugera inclinació, al temps que avança un peu, rematant aquella delicada cerimònia. Bé podria dir-se que és un autèntic pas de ballet traslladat als carrers del poble i per al poble.

I ritual, finalment, a la porta de l'Església, on acudeix la parella de Casades en tal de posar a les Fadrines les primoroses mantellines i entrar totes quatre al Temple, a la Missa Major. Simbolitzant amb eixe acte que, les

Casades, seran la companyia i custòdia formal de les Fadrines, al llarg de tota la vuitava.

Com hem analitzat, els Majorals i les Obreres formen dos grups de característiques completament oposades, amb unes peculiaritats completament diferents, que, precisament per eixa diferenciació tan acusada, podria provocar molt fàcilment un desequilibri, una descompensació, i en canvi, és curiós observar de quina manera més senzilla i popular van produïnt-se les accions d'uns i altres, tan cridaneres i sorolloses les dels Majorals, tan reverencioses i cerimonioses les de les Obreres, i no solament sense destorbar-se, ni enfosquir-se uns als altres, sino que pel contrari i d'una manera inexplicable (ací apareix el misteri de tot allò que és genial), aconsegueixen formar un conjunt meravellós, un tot harmònic, excel·lent i extraordinari.

Aquesta és la Festa que tant admire, però, (ja estan els peros pel mig) hi ha una cosa que se nos està anant de les mans i no deviem consentir-ho. En realitat, no devem consentir-ho, perquè es pot reparar, i tot allò que té solució no s'ha d'abandonar.

Molt al principi ja he dit que havia participat en la Festa en algunes ocasions. Concretament l'any 1944 vaig ser acompanyant d'una Obrera. Missió que vaig repetir l'any 1947. Per cert que l'Obrera que vaig acompanyar en el 47, encara seguisc acompanyant-la. I la primera participació meua en la Festa fou en el 43, en que una de les Obreres Casades fou la meua mare. Aquell any vaig portar cossiet, i els qui teniem eixa funció, sense que ningú ens diguera res, es preocupavem de preparar-se la vestimenta adequada, que és, ni mes ni menys, el mateix equip que porten els Majorals. En canvi, de fa uns anys cap ací, vinc observant un abandonament total en la manera de vestir de molts portadors d'alfabegues. Cosa que em produeix una gran pena i més encara al comprovar que ningú s'ha preocupat d'evitar-ho. Pràcticament han aplegat a l'extrem de posar-se el mocador brodat i prou. Igual van amb una camisa normal, com amb un sueter modern. Faixa? Ni pensar-ho! Pantalons blancs o de color, generalment d'eixos blaus texans i de calcer unes sabatilles d'esport. Francament lamentable. No crec que siga per la calor, però si és per aixó, puc assegurar a tots els jòvens que el sol del anys quaranta calfava exactament igual que el d'ara. I ho podiem suportar.

No devem consentir que una Festa, en la qual les i els protagonistes principals mantenen, com ja hem dit, tot el ceremonial i ritual que li correspon, vaja desvirtuant-se fins que aplegue a convertir-se en una desfilada de carnestoltes, per una irresponsabilitat dels qui van de comparsa i dels qui s'ho consenteixen.

Jo pregaria a les Obreres Fadrines que intenten, ja enguany, reparar eixa imperfecció, ja que si les coses no han canviat, els portadors de cossiets solien ser els seus convidats, i en eixe cas podrieu demanar-los que eixe dia acudeixquen vestits tal com toca, inclús amb l'amenaça que si no ho fan així, no els convidareu al dinar.

En quant a la participació de les xiques, que també veig que últimament porten alguna alfàbega, el cas és el mateix. Si volen anar, ja ho saben, camisa estampada, mocador brodat, falda negra i espartenyas de careta.

Però, per favor, si estem intentant recuperar tradicions i festes perdudes, és un contrasentit anar abandonant les que han aplegat als nostres dies. Això no té perdó.

I passem als Festers.

Primer direm alguna cosa als Majorals, perquè per això s'han posat tots tan mudadets, tan equipadets ells, que pareixen la selecció espanyola de futbol que anava de recepció en els Mundials. Ara, això sí, estic segur i convençut que a l'hora d'actuar, la seua actuació no serà com la d'aquells. La seua serà una gran actuació.

Per a ells tinc una poesia que crec que retrata prou bé qué és ser Majoral. I diu així:

MAJORAL!

Tipic fester beterà
que lluitant tot l'any està
per a fer front a la Festa.
És tot aquell que se sent
fill del poble i molt conscient
d'eixa forma ho manifesta.
El qui quan aplega el dia
a l'acte dona alegria
tradicionalment vestit.
Amb el mocador brodat
a l'entorn del coll posat
i l'agulla sobre el pit.
El de camisa estampada
de vius colors i ajustada
per negra faixa i ben neta.
Pantalons negres dels fins,
negres també els calcetins

i espartenyas de careta.
El qui amb gràcia i bon humor
porta ple un gran mocador
de confetti i serpentines,
llançant sobre les femelles
fins que aplega a les ... orelles
de casades i fadrines.
El qui la nit de la Festa
a tirar coets es presta
amb una gran afició.
I els va tirant a mans plenes,
dotzenes i més dotzenes
per tota la població.
I així va passant la nit,
entre esclafit i esclafit
d'eixa pólvora venial.
I no es queda satisfet
fins tirar l'últim coet.
Això és ser MAJORAL!

En quant a les Obreres, tant les Casades: Consol Carrasco Ramón i Maria Asensi Carrasco, com les Fadrines: Mª Carme Damas Garrigues i Consol Martínez Carrasco, sols puc dir-vos que el poble de Bétera, des de vostra entrada i per mig d'eixe acolliment emotiu i afectuós que vos ha brindat, ja vos proclamava i reconeixia, amb emoció i tot honor, Obreres de la Festa.

Per part meua, sols puc desitjar-vos que passeu unes festes en continua felicitat, molta harmonia i sobre tot una total i completa germanor.

Més coses no podria dir-vos, perquè hi ha un proverbi molt conegut que en el cas present encaixa a la perfecció, i és aquell que diu: "Una imatge val més que mil paraules", i he de rendir-me a eixa sentència, ja que mai podria encontrar, entre el meu escàs i modest vocabulari, les paraules precises i necessàries per poder descriure amb justícia tot el vostre esplendor i tota vostra bellesa. Per moltes galanteries que intentara dir-vos, totes quedarien empobrides davant de tants atractius, tanta gràcia i tants encants.

Realment, des d'el moment que prengueru possessió d'eixes quatre cadires i formareu eixe preciós i sublim poker de Reines que formeu, tan digne d'admirar, ens haveu guanyat a tots la partida.

Moltes gràcies